

Pladsen, hvor de selvfølgelig maa give højere Diskonto og ikke kunne faa saa gode Vilkaar for Sparekassen som i Nationalbanken. Eller ogsaa maa de rejse her ind til København eller til en af de Byer, hvor Nationalbanken har Filialer.

Men dette, at de enten skulle sende en anden, eller at Formanden eller Bestyreren for en saadan Sparekasse selv skal rejse, er allerede en Udgift, og at skulle forhandle pr. Brev og sende Værdipapirer og Penge er tidt baade for usikkert og for bekosteligt. Følgelig se vi det Forholdovre i Jylland, at nu og da maa Formanden for en Landbosparekasse rejse til Aarhus, Aalborg eller Kolding for at afslutte Forretninger med de derværende Filialer. Dette mener jeg, at navnlig Jylland ikke er tjent med. For hele Vestkysten lige fra Esbjerg til Thisted er Forbindelsen med Filialer af Nationalbanken ret lang.

I det hele taget mener jeg, at vi bør slutte os til Handelsstandens Krav om, at der i hver større By, hver By paa 10,000 Indbyggere og derover, oprettes en Filial, og at der endvidere, hvor særlige lokale Forhold tale for det og Afstanden er stor, oprettes Filialer ogsaa i Byer af mindre Størrelse. Jeg tror, det vilde være rigtigt, at der blev paalagt Nationalbanken denne Pligt til Gengæld for den store Fordel, den har af sin Eneret. Navnlig mener jeg, at vi i de Provinser, der ligge fjernt fra Hovedstaden, i høj Grad bør stille dette Krav.

Det er mig ikke Betyggelse nok, naar det siges, at den af Kongen udnævnte Bankdirektør ikke vil gaa med til Nedlæggelse af en Filial. Hvis han er bosat i København, eller hans Interesse ligger herinde, ved jeg ikke noget om, at han ikke skulde kunne gaa med til en Omordning eller Nedlægning af Filialer. Jeg ønsker, at der maa være en endnu stærkere Betyggelse i saa Henseende, og navnlig, at det skal gøres til Pligt under visse nærmere i Loven bestemte Forhold at oprette Filialer. Jeg haaber, at det Udvalg, der faar med Sagen at gøre, vil tage dette Ønske under nærmere Overvejelse, og at den højtærede Minister vil kunne tiltræde det.

Justitsministeren (Alberti): Det ærede Medlem for Hornslet (N. P. Jensen), som først havde Ordet, havde forskellige Bemærkninger at gøre til Lovforslaget og fremsatte nogle Ønsker om eventuelle Forandringer deri. Jeg skal i denne Anled-

ning udtale — ogsaa som Svar til flere senere ærede Talere —, at Forholdet jo er det, som jeg ogsaa nævnede ved Lovforslagets Forelæggelse, at der forud for dette Lovforslags Fremkomst er ført Forhandlinger mellem Regeringen og Nationalbanken og truffet en Overenskomst, som har faaet sit Udtryk i dette Lovforslag. Nu er det jo paa ingen Maade saaledes at forstaa, at Rigsdagen dermed skulde være bunden. Det er noget, som selvfølgelig baade Nationalbanken og Regeringen tilfulde vide, at derved kan Rigsdagen bindes. Det staa selvfølgelig Rigsdagen fuldstændig frit for, om den mener at kunne give denne Overenskomst sin Tilslutning eller ikke, eller om den mener kun at kunne give Overenskomsten sin Tilslutning med visse Ændringer. Men ligesom det jo er klart, at hvis Rigsdagen ikke kan give Overenskomsten i det hele sin Tilslutning, saa vil der ikke for Nationalbankens Vedkommende blive nogen Ret til Fortsættelse af den Virksomhed, som Oktrojen har anvist den; saaledes er det ogsaa klart, at hvis der fra Rigsdagens Side bliver gjort Forandringer i Lovforslaget, vil det ikke være nogen Pligt for Nationalbanken at fortsætte sin Virksomhed paa de Betingelser, som Lovforslaget da hjemler. Der kunde jo fornuftigvis ikke være Tale om — dertil manglede Regeringen jo fuldstændig Magt —, at Nationalbanken skulde eller vilde paa Forhaand erklære sig villig til at modtage en Forlængelse af Oktrojen paa hvilke som helst Vilkaar, der maatte blive vedtagne af Rigsdagen. Det er klart, at naar der bliver gjort et Skaar i den mellem Regeringen og Nationalbanken sluttede Overenskomst, maa det staa Nationalbanken fuldstændig frit for, om den vil modtage Forslaget, altsaa om den vil fortsætte sin nuværende Virksomhed paa de Betingelser, som Loven hjemler, eller ikke.

Noget ganske andet er, at man behøver selvfølgelig ikke saaledes at stille Spørgsmaalet paa Spidsen. Det følger af sig selv, at hvis der — og det vil jo allerede komme frem under Udvalgsbehandlingen, eventuelt ogsaa ved de selvstændige Ændringsforslag, der maatte blive stillede — bliver Krav om Ændringer, maa man forhandle med Nationalbanken og høre, om den kan acceptere disse Ændringer eller ikke. Viser det sig saa, at der er Ændringer, som man ikke kan formaa Nationalbanken til at acceptere, ja saa komme vi til det Punkt, hvor det maa staa til Rigsdagen at overveje, om den vil lade